

Målselv kommune

postmottak@malselv.kommune.no

25. juni 2018

Dette brevet sendes på vegne av: Harstad Turlag, Troms Turlag, NJFF-Troms, Naturvernforbundet Troms, 4H Troms, Troms Krets av Norges KFUK-KFUM Speidere, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Troms Orienteringskrets, Nordnorsk Botanisk Forening, Norges Turmarsjforbund Troms, Troms Fylkeskystlag, Framtiden i Våre Hender Nord, Midt-Troms Naturlag, Tromsø Casting- og Fluefiskerforening

Høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøskuter i Målselv kommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Målselv kommune har forslag til rekreasjonsløyper for snøskuter ute til høring. FNF Troms har vært i kontakt med en rekke natur- og friluftsansjoner om saken, og ønsker å komme med innspill.

FNF Troms synes det er gledelig at Målselv har friluftsliv som en av sine grunnpilarer og har et ønske om å få flere til å ta den storslåtte naturen i bruk. Kommunen med samarbeidspartnere har utarbeidet omfattende saksdokumenter som belyser omfanget av de mulige rekreasjonsløypene.

Målselv kommune er den andre kommunen i Troms som har rekreasjonsløyper for snøskuter ute på høring. Som Målselv kommune antakeligvis er kjent med, har en rekke organisasjoner gjennom FNF Troms påklaget enkelte av Bardu kommune sine vedtatte løyper. Mange av organisasjonene stiller seg kritiske til å åpne opp for omfattende bruk av snøskuter i utmark, og ønsker å fremheve viktigheten av å bevare stille områder i en stadig mer fragmentert natur. Samtidig har flere av våre organisasjoner samarbeid med skuterklubber for blant annet kjøring av ved til hytter og lignende, og ønsker derfor at det legges til rette for hensiktsmessige arenaer for skuterbruk.

I saksdokumentene fremgår det at kommunen ønsker å inkludere snøskuter-kjøring i friluftslivsbegrepet, selv om det ikke har noen presedens i stortingsmeldinger og lignende. I stortingsmelding 18 (2015-2016) står det tydelig «motorisert ferdsel omfattes ikke av friluftslivsbegrepet, slik det er definert i den offentlige friluftslivspolitikken». Det er viktig å holde dette klart i tilfeller der snøskuter-traseene kommer i konflikt med ikke-motorisert friluftsliv.

Fra stortingsproposisjon 35L er det satt tydelige krav til at friluftsliv og naturmangfold skal ivaretas ved etablering av snøskuterløyper. I sakspapirene som er lagt frem til høringen er det redegjort for at de foreslått etablerte løypene i stor grad er lagt til svært viktige friluftsanser (vedlegg 4 i detaljutredning). Vi ser positivt på at løype 4 ble tatt ut på grunn av de negative konsekvensene for friluftsliv og naturmangfold, men håper kommunen vil vurdere risikoen for at en uoffisiell løype allikevel vil bli etablert for å binde sammen løype 2 og løypenettet i Balsfjord/Storfjord via løype 3/5. Ved bortfallet av løype 4 fremstår det som noe av hensikten med løype 3 og 5 faller bort, og det bør tas med i betraktning når de skal vurderes, sammen med de negative konsekvensene løype 3 og 5 har med hensyn til friluftsliv, naturmangfold og sikkerhet (se eget avsnitt, lengre ned).

I forslagene til etablering av løypende gis det uttrykk for at de ikke vil medføre noen negative konsekvenser for naturmangfoldet. Faktagrunnlaget for å hevde det, virker noe tynt. Det har, etter det vi

Forum for
natur og friluftsliv
Troms

FNF Troms, Holtvegen 66, Pb. 2284, 9269 Tromsø
troms@fnf-nett.no / 4141 7339
www.fnf-nett.no/troms
Ogr.nr.: 996 197 786

kan se, ikke blitt foretatt grundige nok konsekvensanalyser av den påvirkningen en forventet økende trafikk med påfølgende støy, vil føre til for naturmangfoldet. En minimumsavstand/varsomhetsavstand til yngleplasser for sensitive arter, dekker nødvendigvis ikke det behovet som flere av artene har til jaktområder eller områder hvor det foregår pardanning.

For å avbøte på forstyrrelser mot både naturmangfold og friluftsliv foreslås det i stor grad hastighetsreduksjon som avbøtingsmiddel. I utgangspunktet fremstår dette som et godt valg, og den foreslåtte hastigheten på 20 km/t vil bedre ivareta behovene enn de 40 km/t som er foreslått i Bardu. Men en må stille spørsmålet om hvordan fartsgrensene vil praktiseres og håndheves. Har politiet ressurser til å gjennomføre fartskontroller langs skutertraseene?

FNF vil også bemerke at redusert hastighet ikke alltid har ønsket effekt. Støy fra snøskuterløyper kan bre seg over store omkringliggende områder, og det er ofte en usikkerhet knyttet til hva som er grensen (avstand og nivå) for det som kan oppfattes som uakseptabel støy. En må være sikker på at topografien er slik at det ikke er behov for snøskutere å akselerere opp bakker i kupert terreng og lignende. Det foreligger ingen nærmere redegjørelse for om forslag til avbøtende tiltak i praksis vil fungere etter hensikt/intensjon.

Utkastet til forskrifter legger heller ingen begrensninger på tidspunkt for kjøring. Løype 1,2 og 3 har hytter i bufferområdet som vil kunne oppleve økt støy på kvelds-/nattetid.

Sikkerhetsaspektet må også ivaretas. Løype 5 som går igjennom Finndalen fremstår særlig krevende i så måte, med behov for en varslingstjeneste. Det er også høyfjellsområder blant annet i Reiersdalen (løype 3) som kan by på skiftende vær som vil utgjøre en fare for personer som ikke er fjellvant. Her ligger det et stort dilemma med snøskutere; økt tilgjengelighet, men ikke nødvendigvis tilhørende kompetanse.

Et godt rekreasjonsløype-nettverk har potensiale for å dempe konflikt med det ikke-motoriserte friluftslivet, og skape glede over vår storslåtte natur. Ved å tilby lange løyper i variert terreng kan en også håpe at omfanget av ulovlig kjøring vil reduseres, samtidig er det også mulig at konsekvensen er det motsatte grunnet økt tilgjengelighet.

Det argumenteres for at forsvarets bruk av naturområdene gjør at de ikke lengre er uberørte og derfor bør være tilgjengelig for snøskuterkjøring. Men denne argumentasjonen kan like gjerne snus; siden områdene brukes av forsvaret til tung transport, bør naturen vernes mest mulig den tid forsvaret ikke bruker de.

En utredning gjort for Lierne kommune¹ der de også ville etablere rekreasjonsløyper pekte på erfaringer fra svenske skutertraseer med forsøpling langs løypene.

Til sist vil FNF Troms peke på de utfordringene vi ser med masseturisme over hele jorden; lokalsamfunn som føler seg overkjørt av turister, forsøpling, forurensning og støy. Vi ser heller ikke at det foreligger utredninger som bekrefter at flere løyper vil føre til økt bolyst. Det er lett å se at lokale aktører ønsker seg flere kunder, men på lengre sikt er det den uberørte naturen og stillheten som vil være gull verdt, og som vi skylder kommende generasjoner å ivareta.

FNF Troms ønsker Målselv kommune lykke til med det videre arbeidet, og har tillitt til at natur- og friluftsverdiene blir ivaretatt videre.

¹ <https://www.lierne.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MIId1=26&FilId=154>

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Ida Mari Emmely Hanssen
Vikarierende fylkeskoordinator
FNF Troms

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Troms Fylkeskommune